

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» щодо приведення у відповідність з Конституцією України функцій прокуратури в частині здійснення представництва інтересів держави в суді»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта
<p>Стаття 2. Функції прокуратури</p> <p>1. На прокуратуру покладаються такі функції:</p> <p>1) підтримання державного обвинувачення в суді;</p> <p>2) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених цим Законом та главою 12 розділу III Цивільного процесуального кодексу України;</p> <p>3) нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;</p> <p>4) нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.</p> <p>2. З метою реалізації своїх функцій прокуратура здійснює міжнародне співробітництво.</p> <p>3. На прокуратуру не можуть покладатися функції, не передбачені Конституцією України.</p>	<p>Стаття 2. Функції прокуратури</p> <p>1. На прокуратуру покладаються такі функції:</p> <p>1) підтримання державного обвинувачення в суді;</p> <p>2) представництво інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, визначених законом;</p> <p>3) нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;</p> <p>4) нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.</p> <p>2. З метою реалізації своїх функцій прокуратура здійснює міжнародне співробітництво.</p> <p>3. На прокуратуру не можуть покладатися функції, не передбачені Конституцією України.</p>
<p>Стаття 8¹. Спеціалізована антикорупційна прокуратура</p> <p>...</p> <p>3. На Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру покладаються такі функції:</p> <p>1) здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування</p>	<p>Стаття 8¹. Спеціалізована антикорупційна прокуратура</p> <p>...</p> <p>3. На Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру покладаються такі функції:</p> <p>1) здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування</p>

<p>Національним антикорупційним бюро України;</p> <p>2) підтримання державного обвинувачення в суді у відповідних провадженнях;</p> <p>3) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, передбачених цим Законом і пов'язаних із корупційними або пов'язаними з корупцією правопорушеннями, а також представництво у межах компетенції інтересів держави у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави.</p> <p>У межах реалізації своїх функцій Спеціалізована антикорупційна прокуратура здійснює міжнародне співробітництво.</p>	<p>Національним антикорупційним бюро України;</p> <p>2) підтримання державного обвинувачення в суді у відповідних провадженнях;</p> <p>3) представництво інтересів держави в суді у випадках, передбачених цим Законом і пов'язаних із корупційними або пов'язаними з корупцією правопорушеннями, а також представництво у межах компетенції інтересів держави у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави.</p> <p>У межах реалізації своїх функцій Спеціалізована антикорупційна прокуратура здійснює міжнародне співробітництво.</p>
<p>Стаття 23. Представництво інтересів громадянина або держави в суді</p> <p>1. Представництво прокурором інтересів громадянина або держави в суді полягає у здійсненні процесуальних та інших дій, спрямованих на захист інтересів громадянина або держави, у випадках та порядку, встановлених законом.</p> <p>2. Прокурор здійснює представництво в суді інтересів громадянина (громадянина України, іноземця або особи без громадянства) у випадках, якщо така особа не спроможна самостійно захистити свої порушені чи оспорювані права або реалізувати процесуальні повноваження через недосягнення повноліття, неієздатність або обмежену дієздатність, а законні представники або органи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси такої особи, не здійснюють або неналежним чином здійснюють її захист.</p> <p>Наявність таких обставин обґрунтовується прокурором у порядку, передбаченому частиною четвертою цієї статті.</p>	<p>Стаття 23. Представництво інтересів держави в суді</p> <p>1. Прокурор здійснює представництво в суді інтересів держави у разі їх порушення або загрози порушення у виключних випадках та в порядку, визначених законом.</p> <p>2. Прокурор здійснює представництво інтересів держави в суді у таких виключних випадках:</p> <p>1) порушення або загроза порушення фундаментальних національних інтересів України або стратегічних загальнонаціональних пріоритетів, визначених законом;</p> <p>2) порушення або загроза порушення інтересів держави щодо об'єктів права власності Українського народу або об'єктів цивільного права, які перебувають під особливою охороною держави, забезпечення збереження яких гарантовано державою та які відповідно до закону є вилученими з цивільного обороту або обмежено оборотоздатними;</p> <p>3) відсутність органу державної влади, органу місцевого самоврядування чи іншої юридичної особи публічного права, які відповідно до закону уповноважені на захист інтересів держави в суді, або відсутність у таких суб'єктів повноважень на звернення</p>

до суду з відповідним процесуальним документом у спірних правовідносинах;

4) порушення інтересів держави органом державної влади, органом місцевого самоврядування чи іншою юридичною особою публічного права, до повноважень яких віднесено судовий захист таких інтересів держави;

5) наявність колізії повноважень між органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими юридичними особами публічного права щодо здійснення ними захисту інтересів держави у межах їх компетенції;

6) заподіяння шкоди інтересам держави кримінальним правопорушенням або іншим суспільно небезпечним діянням, якщо цивільний позов у кримінальному провадженні не був або не міг бути поданий чи був залишений без розгляду;

7) виявлення прокурором під час здійснення процесуального керівництва досудовим розслідуванням, участі у кримінальному або адміністративному провадженні незалежно від їх результатів фактів порушення або загрози порушення інтересів держави, що потребують судового захисту;

8) звернення органу державної влади, органу місцевого самоврядування чи іншої юридичної особи публічного права із клопотанням про подання позову у зв'язку з неможливістю самостійного захисту інтересів держави;

9) у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави.

Прокурор бере обов'язкову участь у розгляді справ у випадках, визначених законом.

Не допускається здійснення прокурором представництва в суді інтересів держави у правовідносинах, пов'язаних із виборчим процесом, проведенням референдумів, діяльністю Верховної Ради України, Президента України, створенням та діяльністю медіа, а також політичних партій, організацій, що здійснюють професійне

3. Прокурор здійснює представництво в суді законних інтересів держави у разі порушення або загрози порушення інтересів держави, якщо захист цих інтересів не здійснює або неналежним чином здійснює орган державної влади, орган місцевого самоврядування чи інший суб'єкт владних повноважень, до компетенції якого віднесені відповідні повноваження, а також у разі відсутності такого органу.

Наявність таких обставин обґрунтовується прокурором у порядку, передбаченому частиною четвертою цієї статті, крім випадку, визначеного абзацом четвертим цієї частини.

Не допускається здійснення прокурором представництва в суді інтересів держави в особі державних компаній, а також у правовідносинах, пов'язаних із виборчим процесом, проведенням референдумів, діяльністю Верховної Ради України, Президента України, створенням та діяльністю медіа, а також політичних партій, організацій, що здійснюють професійне самоврядування, та інших громадських об'єднань. **Представництво в суді інтересів держави в особі Кабінету Міністрів України та Національного банку України може здійснюватися прокурором Офісу Генерального прокурора або обласної прокуратури виключно за письмовою вказівкою чи наказом Генерального прокурора або його першого заступника чи заступника відповідно до компетенції.**

Представництво інтересів держави у суді у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави здійснюється прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, а у визначених законом випадках - прокурорами Офісу Генерального прокурора в порядку та на підставах, визначених Цивільним процесуальним кодексом України.

самоврядування, та інших громадських об'єднань.

3. Приводом для початку встановлення наявності підстав для представництва інтересів держави в суді є:

1) інформація, отримана під час виконання повноважень прокурора;

2) інформація, що надходить до органів прокуратури від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інших юридичних осіб публічного права;

3) звернення фізичних і юридичних осіб, народних депутатів України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад та об'єднань громадян;

4) публічна інформація, публікації у медіа.

Прокурор не має права самотійно ініціювати пошук або збір інформації для початку встановлення підстав для представництва інтересів держави в суді поза межами випадків, визначених цією статтею (за виключенням, коли пошук або збір інформації здійснюється з метою встановлення підстав для представництва інтересів держави в суді у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави).

4. Наявність підстав для представництва має бути обґрунтована прокурором у суді.

Прокурор здійснює представництво інтересів громадянина або держави в суді виключно після підтвердження судом підстав для представництва.

Прокурор зобов'язаний попередньо, до звернення до суду, повідомити про це громадянина та його законного представника або відповідного суб'єкта владних повноважень. У разі підтвердження судом наявності підстав для представництва прокурор користується процесуальними повноваженнями відповідної сторони процесу. Наявність підстав для представництва може бути оскаржена громадянином чи її законним представником або суб'єктом владних повноважень.

Виключно з метою встановлення наявності підстав для представництва інтересів держави в суді у випадку, якщо захист законних інтересів держави не здійснює або неналежним чином здійснює суб'єкт владних повноважень, до компетенції якого віднесені відповідні повноваження, прокурор має право отримувати інформацію, яка на законних підставах належить цьому суб'єкту, витребувати та отримувати від нього матеріали та їх копії.

У разі відсутності суб'єкта владних повноважень, до компетенції якого віднесений захист законних інтересів держави, а також у разі представництва інтересів громадянина або представництва інтересів держави у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави з метою встановлення наявності підстав для представництва прокурор має право:

1) витребувати за письмовим запитом, ознайомлюватися та безоплатно отримувати копії документів і матеріалів органів державної влади, органів місцевого самоврядування, військових частин, державних та комунальних підприємств, установ і

4. За наявності інформації, передбаченої частиною третьою цієї статті, прокурор має право:

1) звертатися з письмовим запитом до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інших юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми, їх посадових і службових осіб, об'єднань громадян щодо безоплатного отримання копій документів та відповідної інформації;

2) збирати відомості про факти, що можуть бути використані як докази; в установленому законом порядку запитувати, отримувати речі, документи, їх копії, ознайомлюватися з ними (інформація та копії документів, які містять відомості, що відповідно до закону віднесені до інформації з обмеженим доступом, можуть бути отримані та використані з урахуванням вимог законодавства щодо обігу та захисту такої інформації);

3) отримувати від посадових та службових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування чи інших юридичних осіб публічного права письмові пояснення, а від інших осіб – за їх згодою;

4) засвідчувати копії документів у справах, у яких ним здійснюється представництво інтересів держави в суді, крім випадків, якщо законом встановлено інший обов'язковий спосіб засвідчення копій документів;

5) одержувати письмові висновки фахівців, експертів з питань, що потребують спеціальних знань;

6) з метою вирішення питання щодо наявності підстав для перегляду судових рішень у справі, розглянутій без участі прокурора, ознайомлюватися з матеріалами справи в суді та отримувати їх копії; користуватися таким самим правом з метою вирішення питання про вступ у справу за позовом (заявою) іншої особи.

організацій, органів Пенсійного фонду України та Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, що знаходяться у цих суб'єктів, у порядку, визначеному законом;

2) отримувати від посадових та службових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування, військових частин, державних та комунальних підприємств, установ та організацій, органів Пенсійного фонду України та Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття усні або письмові пояснення. Отримання пояснень від інших осіб можливе виключно за їхньою згодою.

Відсутня

5. Орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їх посадові та службові особи, керівники інших юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми, об'єднання громадян, яким надіслано запит прокурора, зобов'язані не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання запиту надати прокурору у разі наявності відповідну інформацію, копії документів (інформація та копії документів, які містять відомості, що відповідно до закону віднесені до інформації з обмеженим доступом, можуть бути отримані та використані з урахуванням вимог законодавства щодо обігу та захисту такої інформації).

У разі коли запит прокурора стосується надання значного обсягу інформації або потребує пошуку інформації серед значної кількості даних, строк розгляду запиту може бути продовжено до двадцяти робочих днів з обґрунтуванням причин такого продовження, про що прокурору письмово повідомляється не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання запиту.

Невиконання посадовою особою законних вимог прокурора тягне передбачену законом відповідальність.

6. Під час здійснення представництва інтересів громадянина або держави у суді прокурор має право в порядку, передбаченому процесуальним законом та законом, що регулює виконавче провадження:

- 1) звертатися до суду з позовом (заявою, поданням);
- 2) вступати у справу, порушену за позовом (заявою, поданням) іншої особи, на будь-якому етапі судового провадження;
- 3) ініціювати перегляд судових рішень, у тому числі у справі, порушеній за позовом (заявою, поданням) іншої особи;

4) брати участь у розгляді справи;

- 5) подавати цивільний позов під час кримінального провадження у випадках та порядку, визначених кримінальним процесуальним законом;

6) брати участь у виконавчому провадженні при виконанні рішень у справі, в якій прокурором здійснювалося представництво інтересів громадянина або держави в суді;

7) з дозволу суду ознайомлюватися з матеріалами справи в суді та матеріалами виконавчого провадження, робити виписки з них, отримувати безоплатно копії документів, що знаходяться у матеріалах справи чи виконавчого провадження.

7. У разі встановлення ознак адміністративного чи кримінального правопорушення прокурор зобов'язаний здійснити передбачені законом дії щодо порушення відповідного провадження.

6. У разі встановлення підстав для представництва інтересів держави у суді прокурор:

- 1) звертається до суду з позовом (заявою);
- 2) вступає у справу, провадження у якій відкрито за позовом іншої особи, до початку розгляду справи по суті;
- 3) ініціює перегляд судових рішень, у тому числі у справі, порушеній за позовом (заявою) іншої особи;
- 4) подає цивільний позов під час кримінального провадження у випадках та порядку, визначених Кримінальним процесуальним кодексом України.

7. Наявність підстав для представництва має бути обґрунтована прокурором у суді.

У разі підтвердження судом наявності підстав для представництва прокурор користується процесуальними повноваженнями відповідної сторони процесу. У випадку порушення інтересів держави органом державної влади, органом місцевого самоврядування чи іншою юридичною особою публічного права, до компетенції яких віднесено захист цих інтересів в суді, або в разі відсутності уповноваженого на захист цих інтересів суб'єкта прокурор набуває статусу позивача.

Прокурор користується правами, передбаченими

<p>8. З метою виявлення необґрунтованих активів та збору доказів їх необґрунтованості в межах своєї компетенції прокурор у порядку, визначеному законодавством, має пряий доступ до автоматизованих інформаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування.</p> <p>Для визначення вартості активів з ознаками необґрунтованості в межах своєї компетенції прокурор може залучати на добровільній основі, у тому числі на договірних засадах, кваліфікованих спеціалістів та експертів, у тому числі іноземців, з будь-яких установ, організацій, контрольних і фінансових органів.</p>	<p>процесуальним законом та законом, що регулює виконавче провадження.</p> <p>8. Представництво інтересів держави у суді у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави здійснюється прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, а у визначених законом випадках – прокурорами Офісу Генерального прокурора в порядку та на підставах, визначених Цивільним процесуальним кодексом України.</p> <p>З метою підтвердження наявності необґрунтованих активів та збору доказів їх необґрунтованості в межах своєї компетенції прокурор у порядку та в обсязі, визначених законодавством, має спеціальний доступ до автоматизованих інформаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування.</p> <p>Для визначення вартості активів з ознаками необґрунтованості в межах своєї компетенції прокурор може залучати на добровільній основі, у тому числі на договірних засадах, кваліфікованих спеціалістів та експертів, зокрема іноземців, з будь-яких установ, організацій, контрольних і фінансових органів.</p>
<p>Стаття 24. Особливості здійснення окремих форм представництва інтересів громадянина або держави в суді</p> <p>1. Право подання позовної заяви (заяви, подання) в порядку цивільного, адміністративного, господарського судочинства надається Генеральному прокурору, його першому заступнику та заступникам, керівникам обласних та окружних прокуратур, їх першим заступникам та заступникам, прокурорам Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.</p>	<p>Стаття 24. Особливості здійснення окремих форм представництва інтересів держави в суді</p> <p>1. Право подання позовної заяви (заяви, подання) в порядку цивільного, адміністративного, господарського судочинства надається Генеральному прокурору, його першому заступнику та заступникам, керівникам обласних та окружних прокуратур, їх першим заступникам та заступникам, прокурорам Спеціалізованої</p>

2. Право подання цивільного позову у кримінальному провадженні надається прокурору, який бере в ньому участь.

3. Право подання апеляційної чи касаційної скарги на судові рішення в цивільній, адміністративній, господарській справі надається прокурору, який брав участь у судовому розгляді, а також незалежно від участі в розгляді справи прокурору вищого рівня: Генеральному прокурору, його першому заступнику та заступникам, керівникам обласних та окружних прокуратур, першим заступникам та заступникам керівників обласних прокуратур, керівнику, заступникам керівника, керівникам підрозділів Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

4. Право подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом в цивільній, адміністративній, господарській справі надається Генеральному прокурору, його першому заступнику та заступникам, керівникам обласних прокуратур, керівнику, заступникам керівника, керівникам підрозділів Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

5. Право подання апеляційної, касаційної скарги, заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом на судові рішення ~~у кримінальній справі~~ надається прокурору, який брав участь у судовому розгляді, а також незалежно від його участі в розгляді справи прокурору вищого рівня: Генеральному прокурору, його першому заступнику та заступникам, керівникам обласних прокуратур, їх першим заступникам та заступникам, крім випадків, коли йдеться про рішення у кримінальних провадженнях, розслідування в яких здійснювалося Національним антикорупційним

антикорупційної прокуратури.

2. Право подання цивільного позову у кримінальному провадженні надається прокурору, який бере в ньому участь.

3. Право подання апеляційної чи касаційної скарги на судові рішення в цивільній, адміністративній, господарській справі, **а також інших процесуальних документів** надається прокурору, який брав участь у судовому розгляді, а також незалежно від участі в розгляді справи прокурору вищого рівня: Генеральному прокурору, його першому заступнику та заступникам, керівникам обласних та окружних прокуратур, першим заступникам та заступникам керівників обласних прокуратур, керівнику, заступникам керівника, керівникам підрозділів Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

4. Право подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом в цивільній, адміністративній, господарській справі надається Генеральному прокурору, його першому заступнику та заступникам, керівникам обласних прокуратур, керівнику, заступникам керівника, керівникам підрозділів Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

5. Право подання апеляційної, касаційної скарги, заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом на судові рішення **за цивільним позовом у кримінальному провадженні** надається прокурору, який брав участь у судовому розгляді, а також незалежно від його участі в розгляді справи прокурору вищого рівня: Генеральному прокурору, його першому заступнику та заступникам, керівникам обласних прокуратур, їх першим заступникам та заступникам, крім випадків, коли йдеться про рішення у

бюро України, - у таких випадках відповідне право надається прокурору, який брав участь у судовому розгляді, а також незалежно від його участі в розгляді справи: керівнику Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, його першому заступнику та заступнику.

6. Змінити, доповнити, відкликати, відмовитися від позову (заяви, подання), апеляційної, касаційної скарги, заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом має право прокурор, який її подав, або прокурор вищого рівня.

7. Повноваження прокурорів, передбачені цією статтею, здійснюються виключно на підставах та в межах, передбачених процесуальним законодавством.

кримінальних провадженнях, розслідування в яких здійснювалося Національним антикорупційним бюро України, - у таких випадках відповідне право надається прокурору, який брав участь у судовому розгляді, а також незалежно від його участі в розгляді справи: керівнику Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, його першому заступнику та заступнику.

6. Змінити, доповнити, відкликати, відмовитися від позову (заяви, подання), апеляційної, касаційної скарги, заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом, має право прокурор, який її подав, або прокурор вищого рівня.

7. Повноваження прокурорів, передбачені цією статтею, здійснюються виключно на підставах та в межах, передбачених процесуальним законодавством.

**Заступник Міністра юстиції України
з питань європейської інтеграції**

Людмила СУГАК